

A MAGYAR GAZDASÁG KILÁTÁSAI ÉS ESÉLYEI ***EURÓPAI KONTEXTUSBAN***

Raiffeisen Bank Zrt.

Miskolc

2016 november 15.

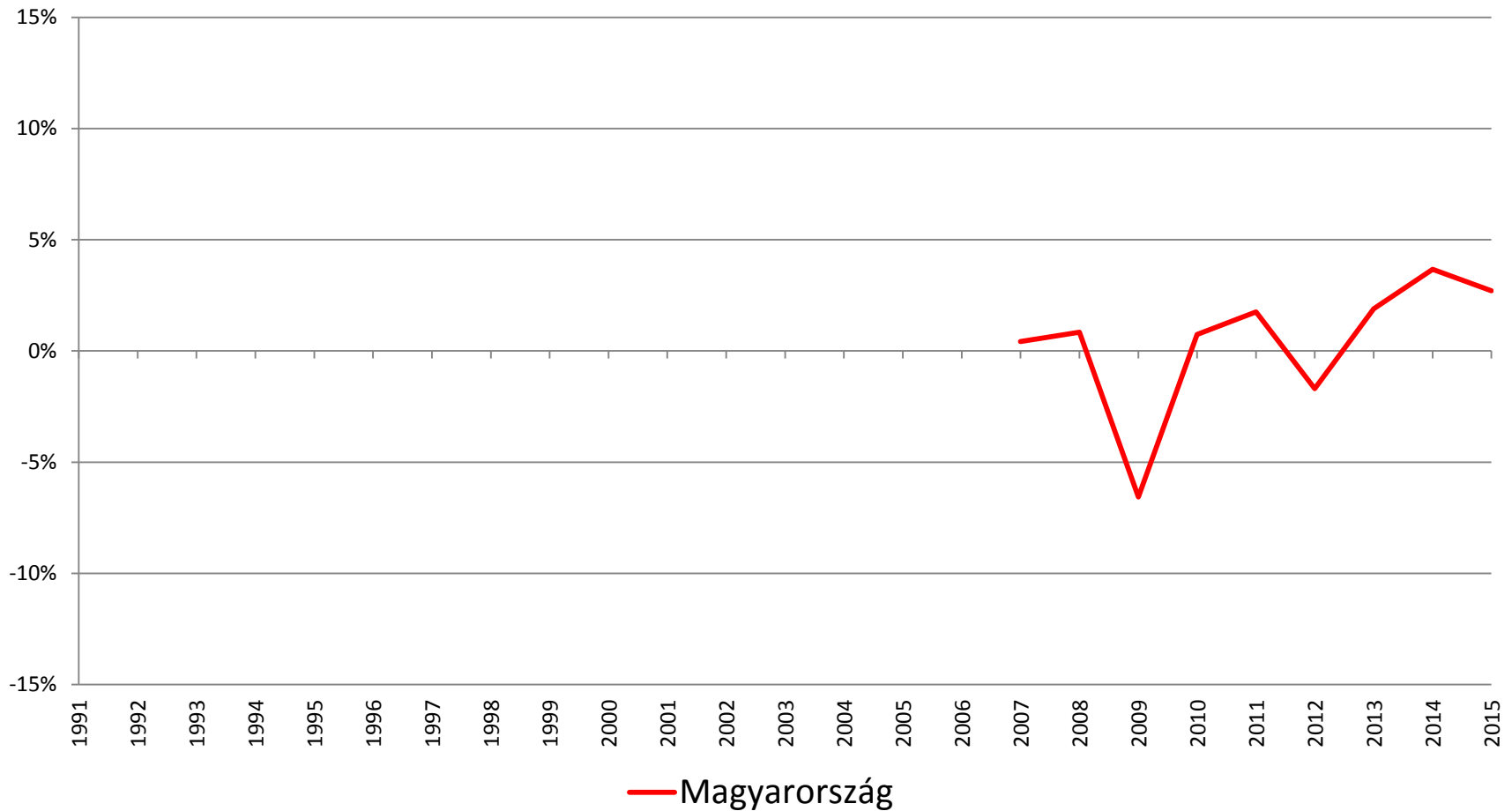
BOD Péter Ákos DsC

petera.bod@uni-corvinus.hu

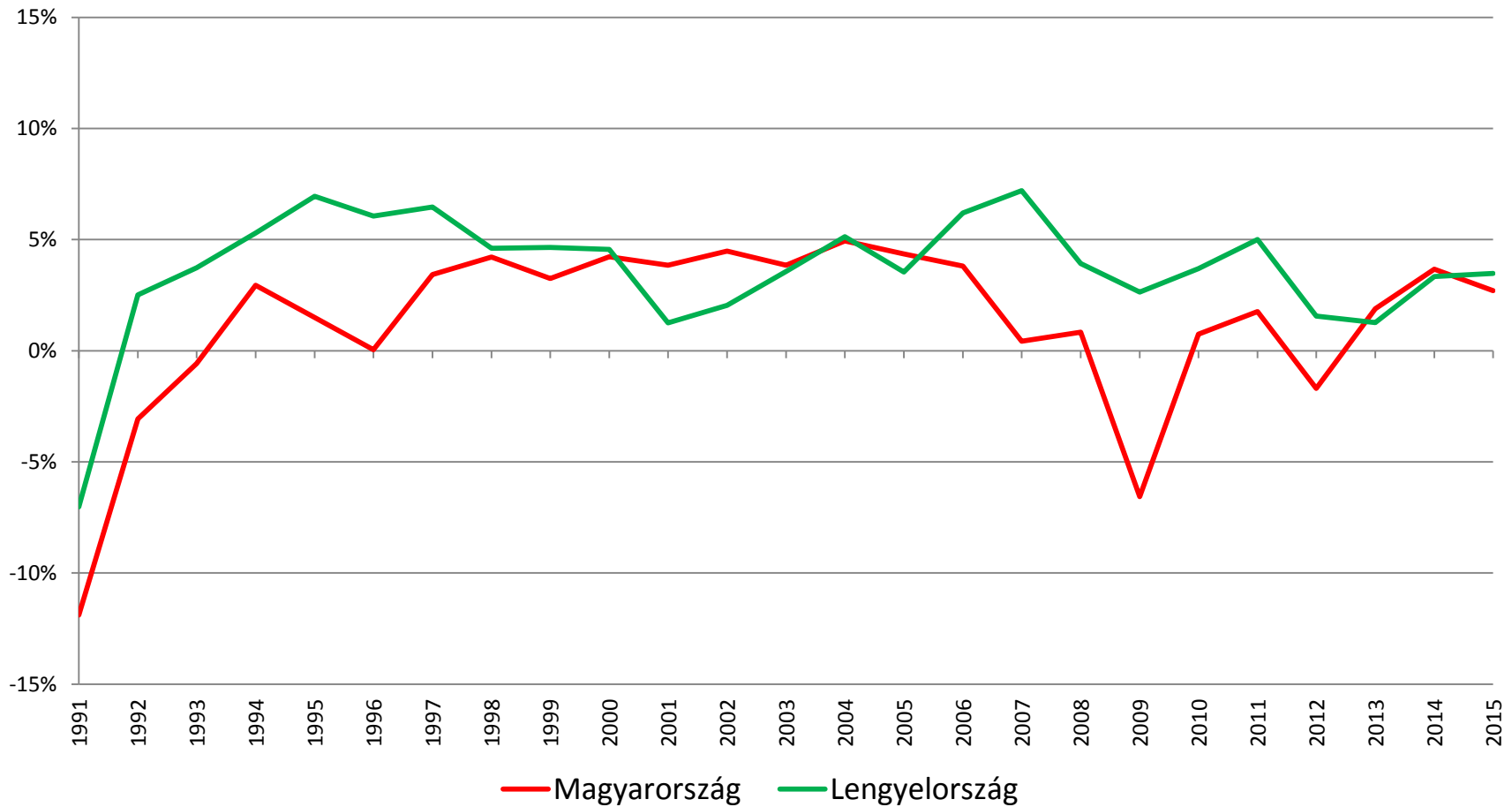
Főbb témáink

- Makrogazdasági kép: *felhősödés vihar előtt*, avagy milyen állapotban ér minket 2017
- Európai és regionális viszonyok, globális trendek
- Mit üzennek a folyamatok a cégvezetőknek, döntéshozóknak

A magyar GDP alakulása az utóbbi tíz évben: **trend** helyett **hullámvasút** vagy **fűrészfog**

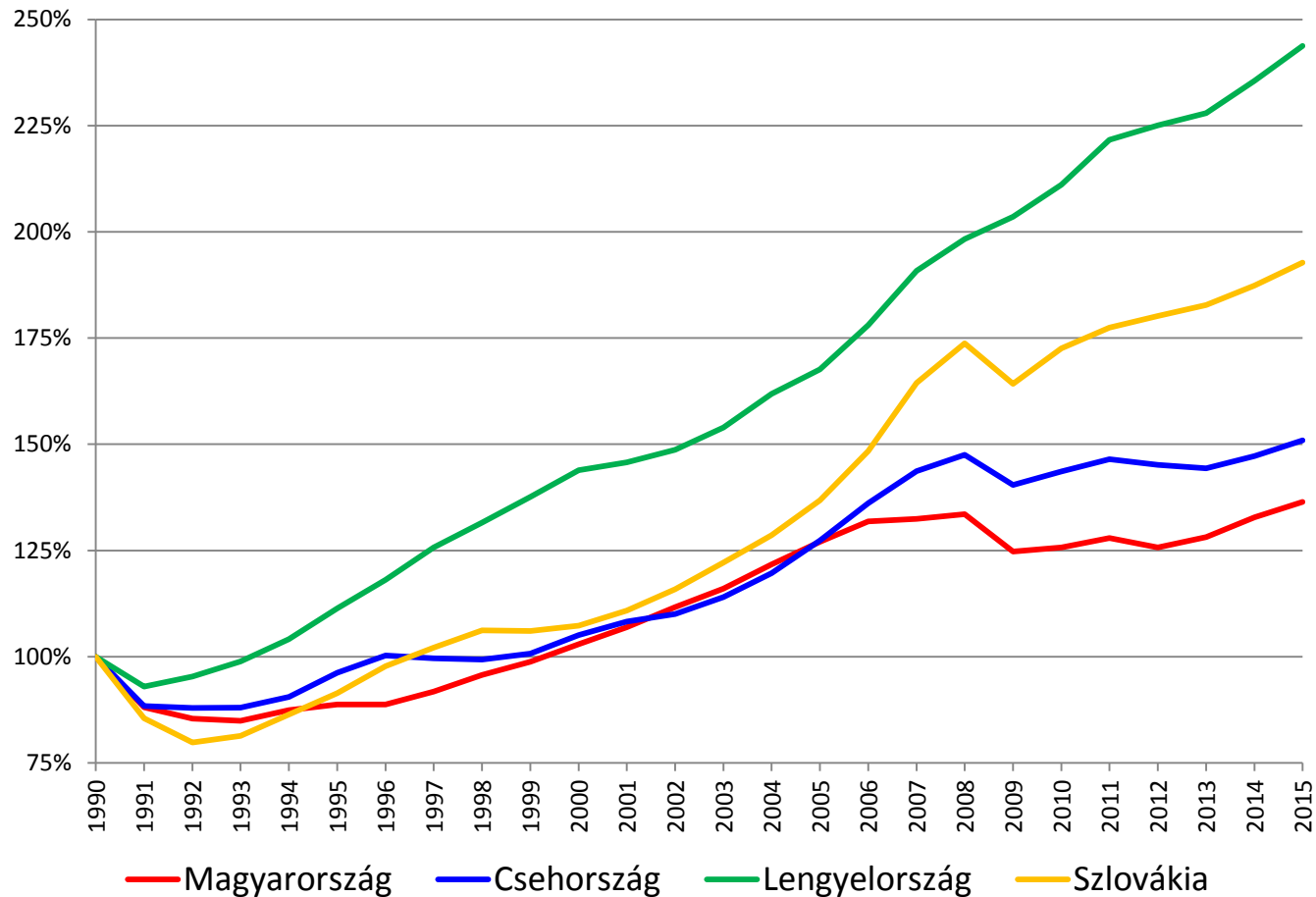

Mérjük hozzá magunkat a lengyel gazdasághoz: nehéz helyzetből indulva gyorsabban és egyenletesebben nőtt

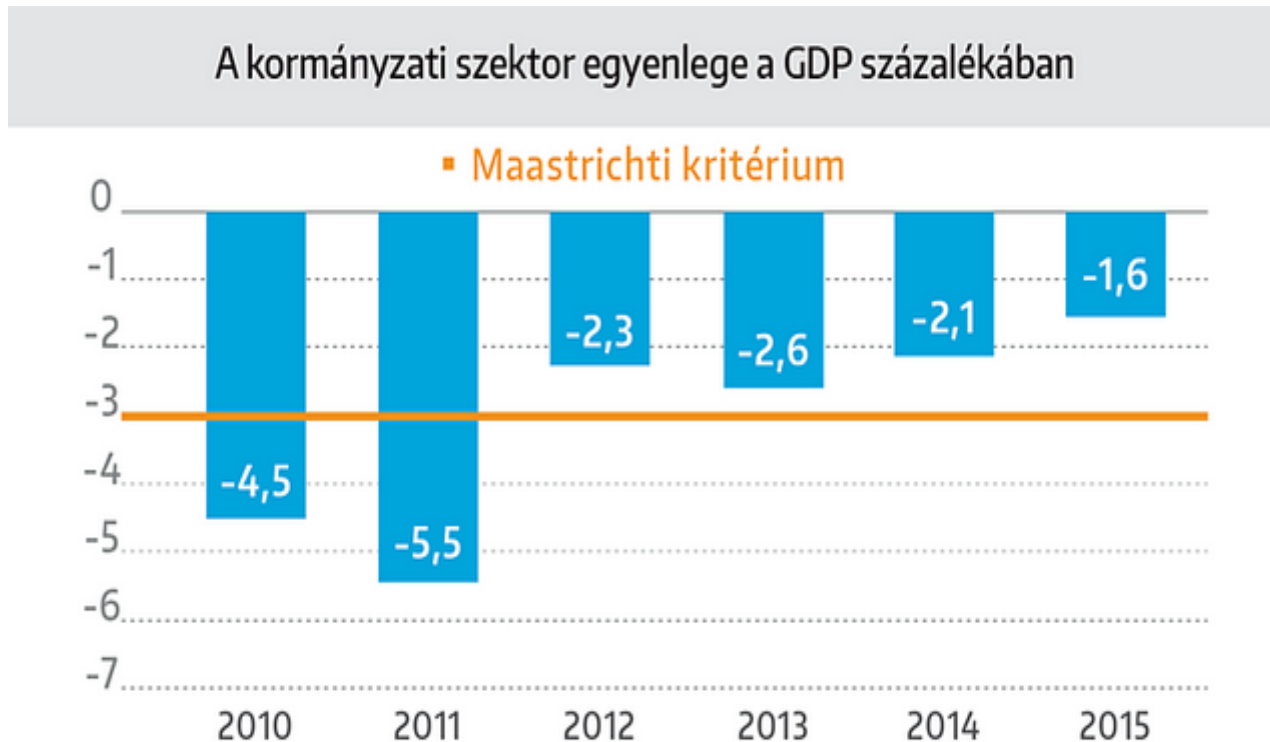

Kis növekedési különbségek hosszabb időn át nagy divergenciához vezetnek

A reál GDP szintjének alakulására a térségben (1990 = 100%)

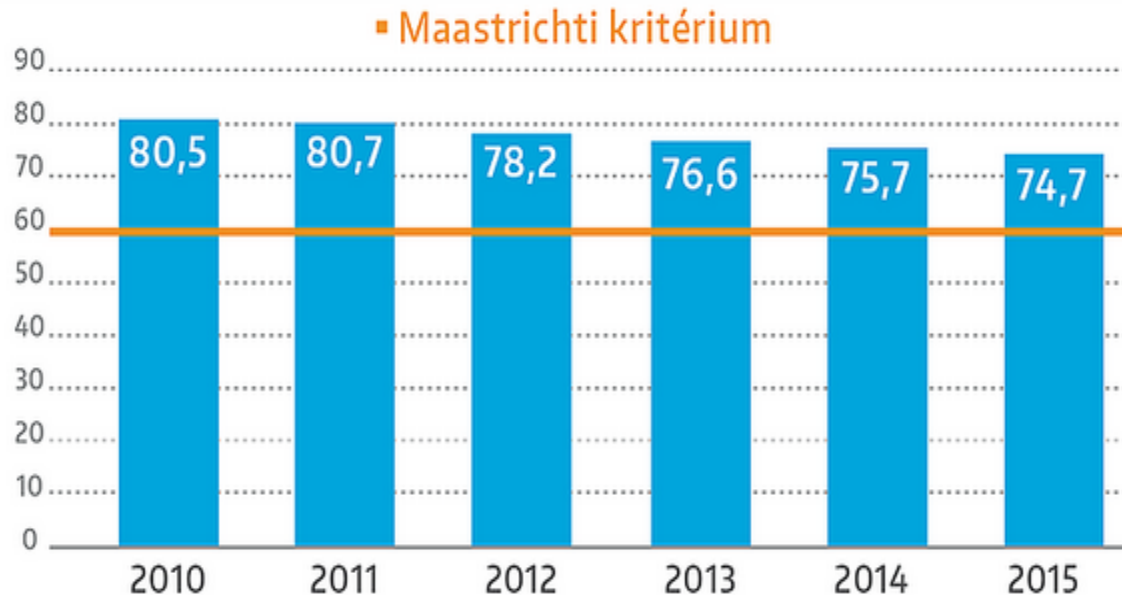

De sikerült stabilizálnunk az államháztartás hiányát – némi külső nyomásra

Az államadósság-rátánk is egy fokkal szebben mutat már: értékelik is a hitelminősítők

A kormányzati szektor adóssága a GDP százalékában

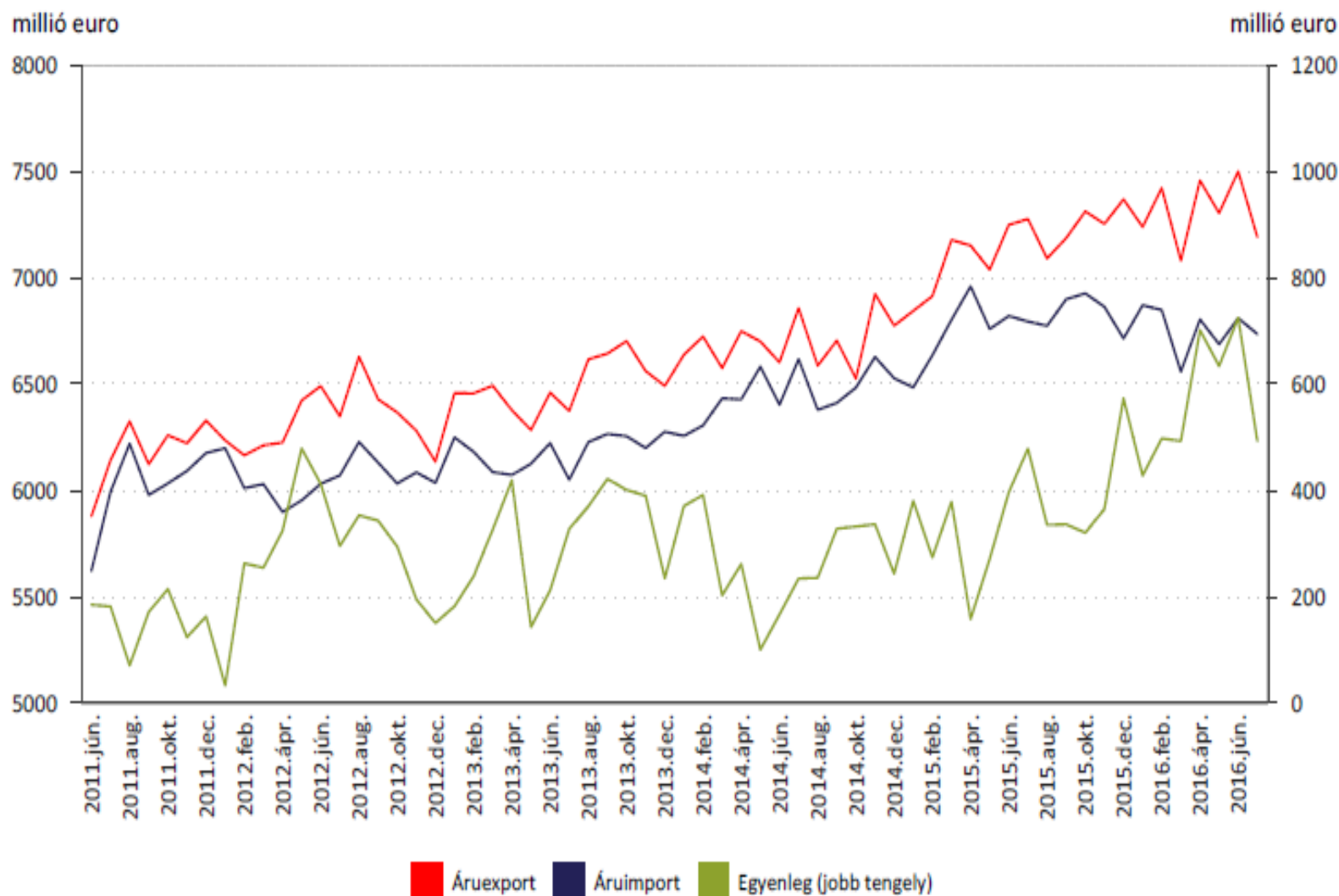

A magyar állampapírok ország-kockázati besorolása 2016-ban *BBB-*, ami *jobb, mint tavaly*. Ám hosszabb távon: *volt jobb*.

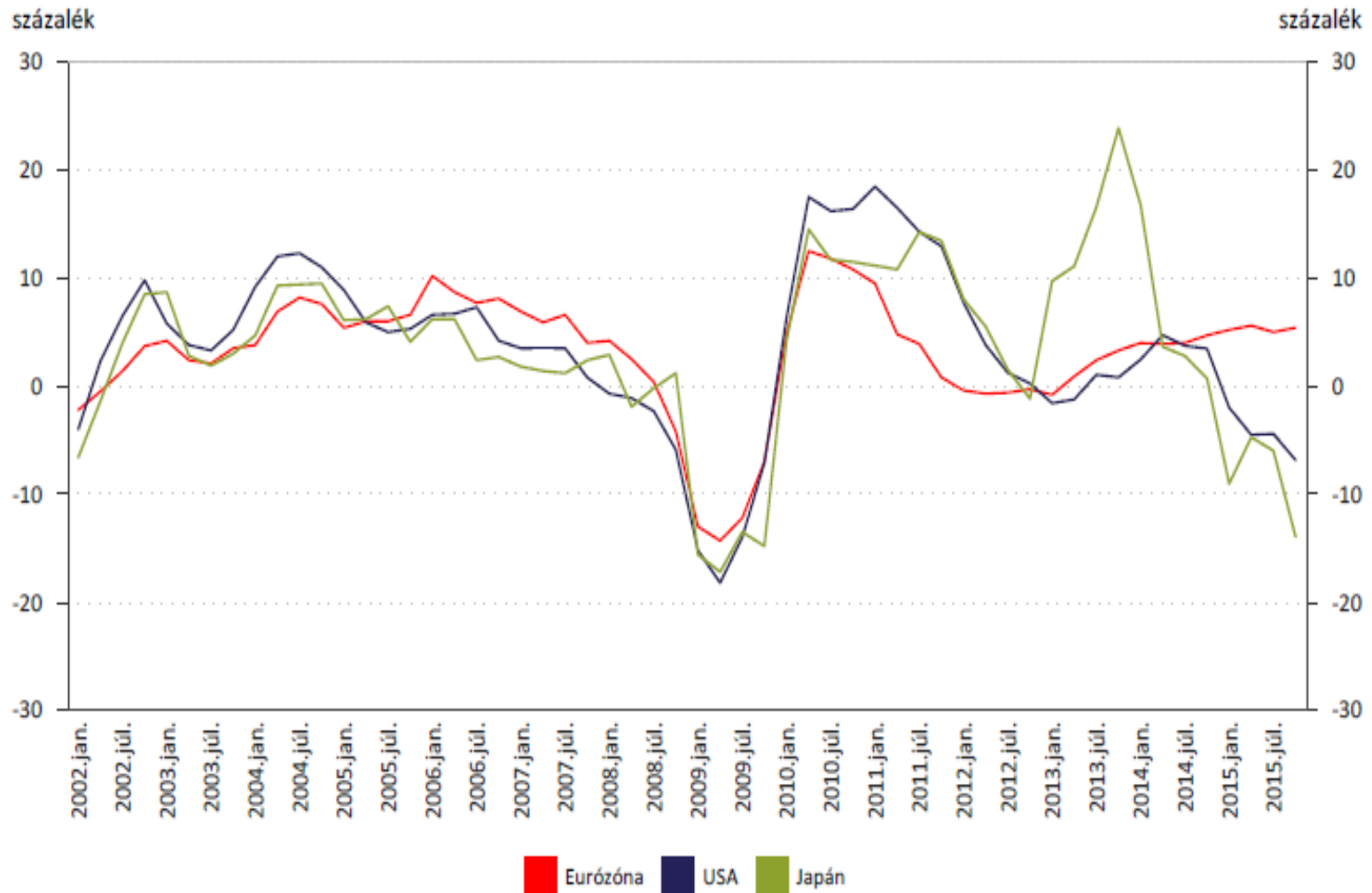
2004	S&P	Moody's	Fitch
Magyarország	A-	A1	A-
Csehország	A-	A1	A-
Szlovákia	BBB	A3	A-
Lengyelország	BBB+	A2	BBB+
2015	S&P	Moody's	Fitch
Csehország	AA-	A1	A+
Szlovákia	A+	A2	A+
Lengyelország	A-	A2	A-
Magyarország	BB+	BA1	BB+

Imponáló viszont a külkereskedelmi egyenleg

ami a növekvő kivitel és az attól elmaradó behozatal eredője

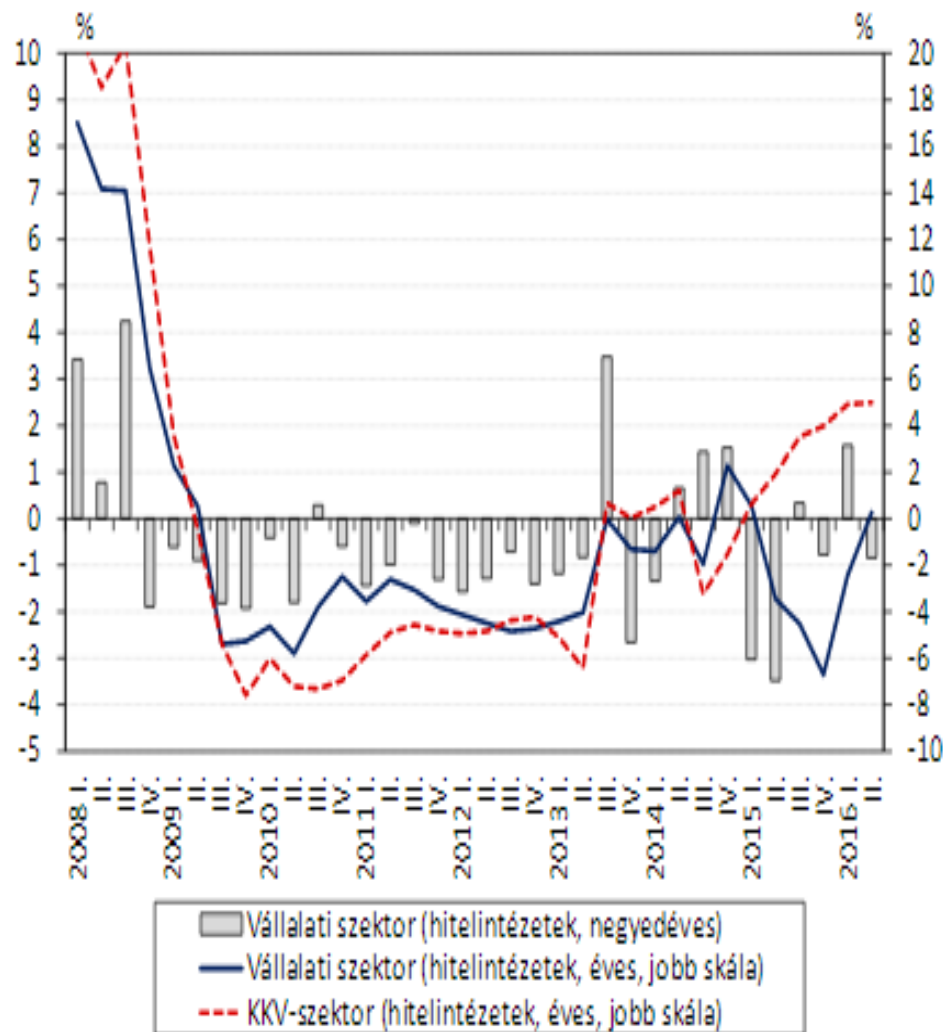
Európának újabban nincs gondja az exportteljesítménnyel

Forrás: Eurostat.

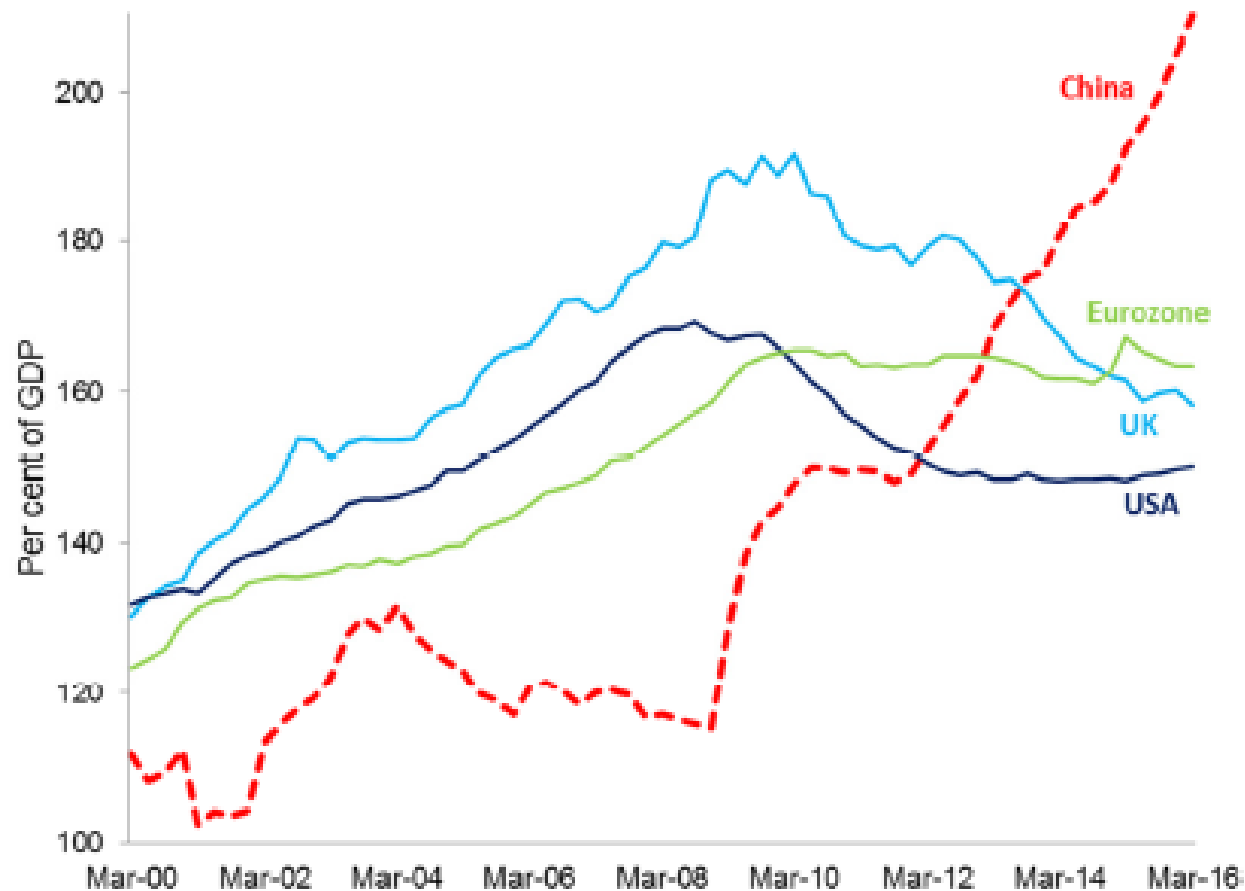
2008 után nálunk nagyot esett a beruházás és a vállalati hitelevétel

A KKV-körben segített a jegybanki támogatott hitelezés

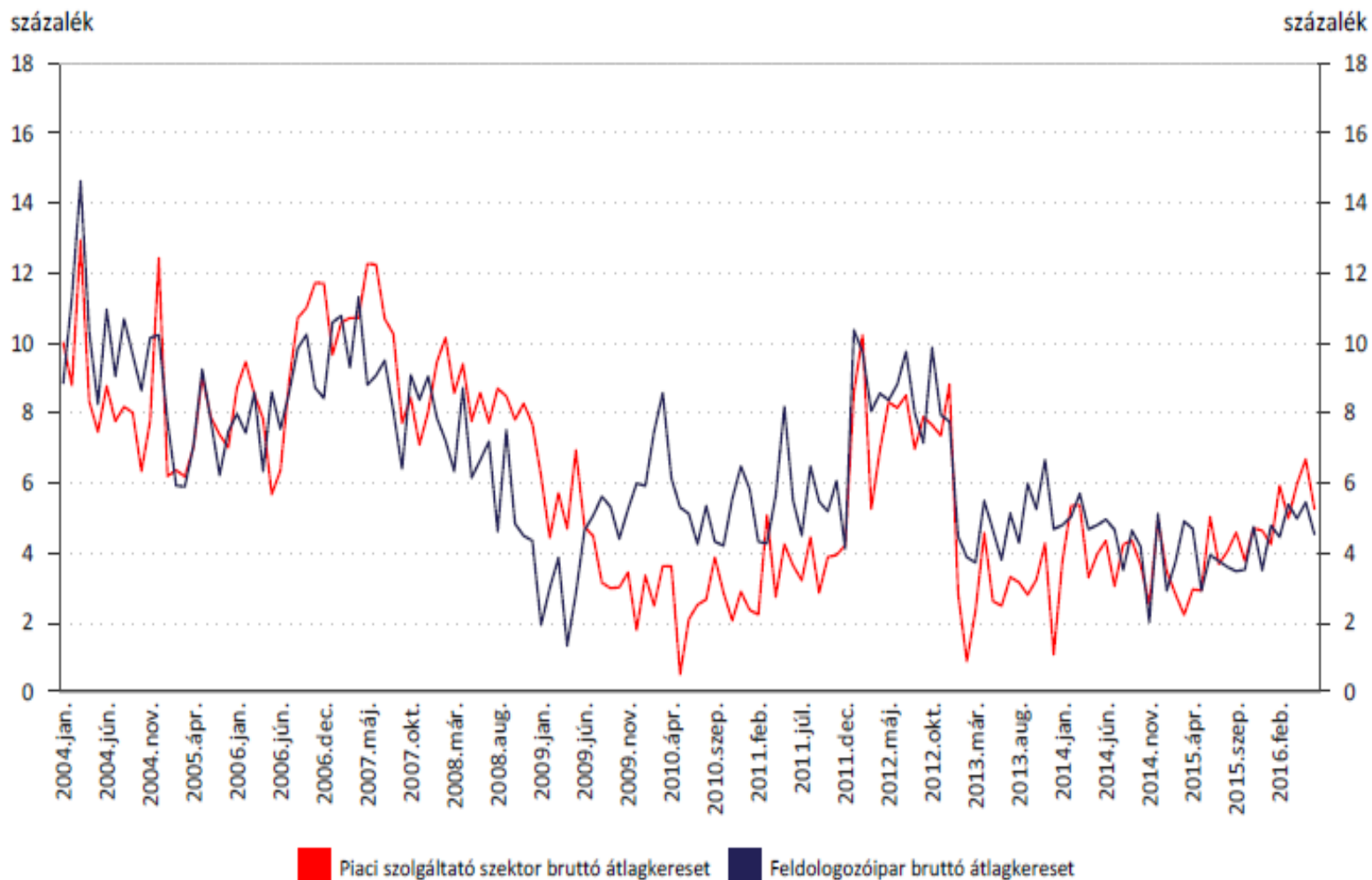
Máshol is volt túlhitelezés, majd lett (és lesz!) korrekció....

A lakossági és vállalati hitelállomány alakulása a GDP százalékában

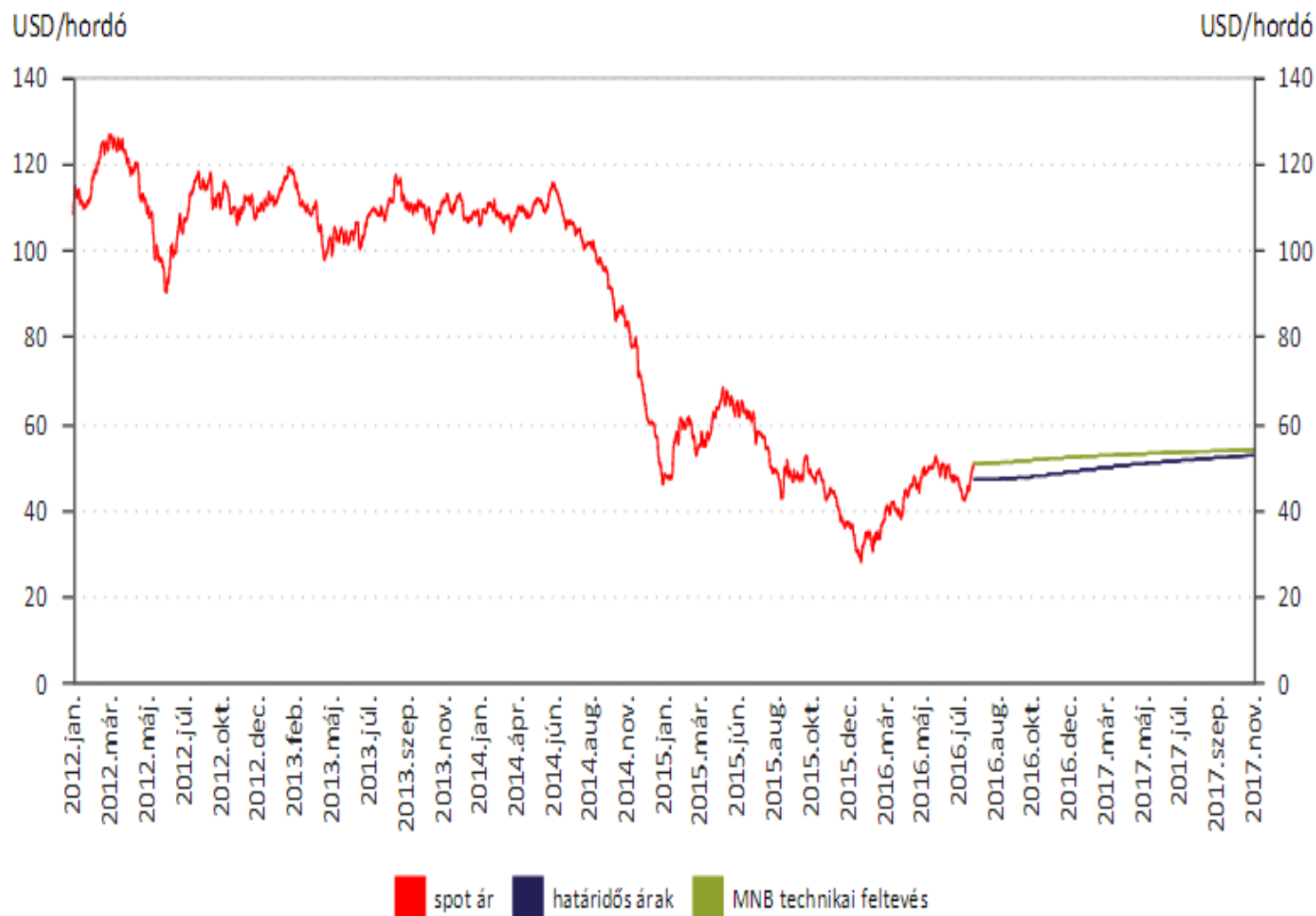

Béralakulás a magyar gazdaságban

Ami nem látszik: a **reálbér** növekedése. Ami látszik: a **szolgáltató** ágazatokban korrekció megy végbe

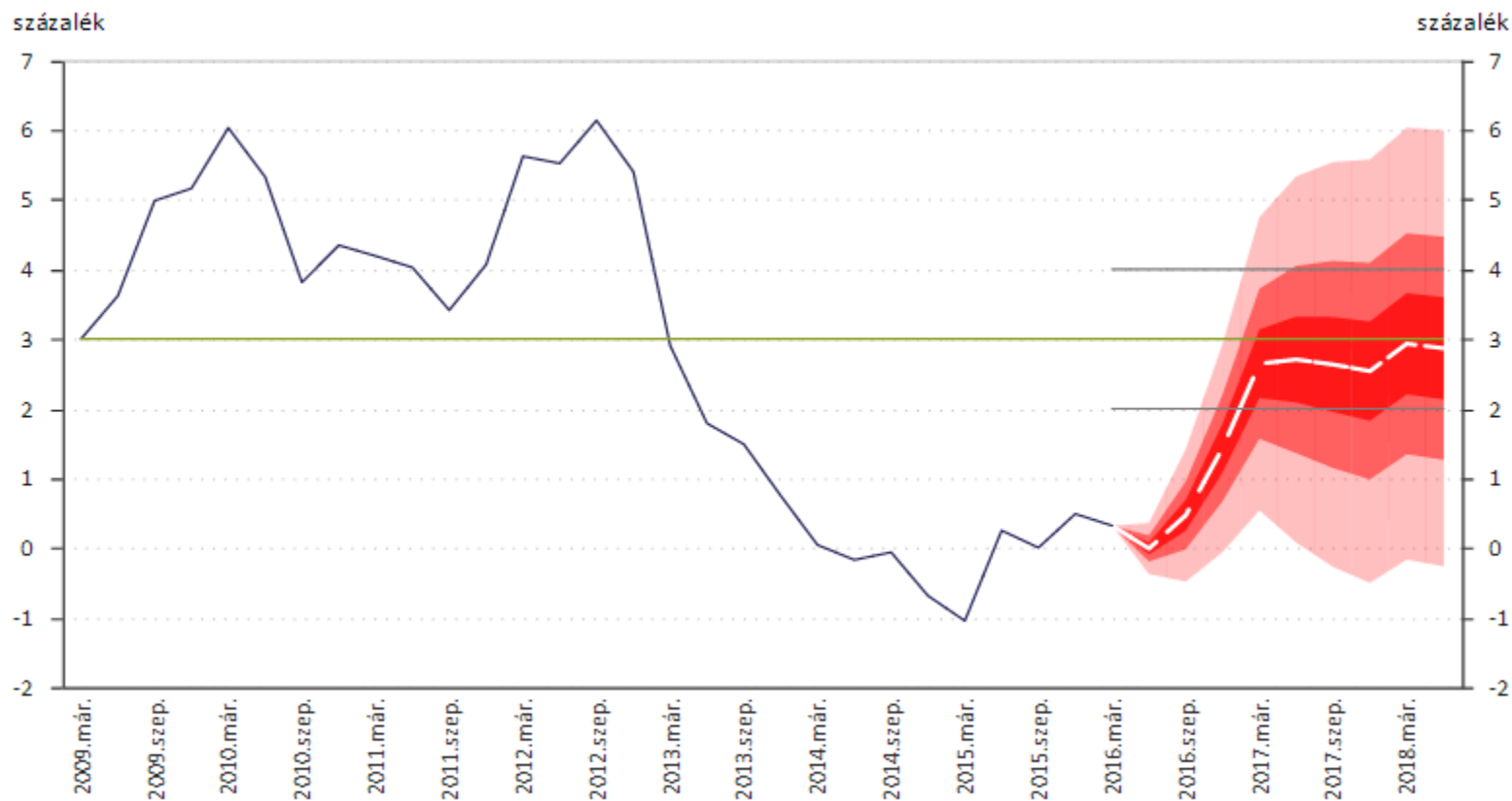

A Brent kőolaj ára: globális rezsicsökkentés volt 2014-ben, konszolidáció jött, és ... ki tudja

Infláció, defláció, infláció, defláció. Defláció! Infláció?

Az MNB inflációs jelentésének legyezőábrája

Az MNB igen optimistán néz a jövőbe

	2015	2016	2017
Fogyasztóiár-index (éves átlagos növekedés, %)			
MNB (2016. szeptember)	-0,1	0,4	2,3
Consensus Economics (2016. szeptember) ¹	-0,1	0,1 - 0,4 - 0,7	1,2 - 1,8 - 2,6
Európai Bizottság (2016. május)	0,1	0,4	2,3
IMF (2016. október)	-0,1	0,4	1,9
OECD (2016. június)	0,1	0,1	1,7
Reuters-felmérés (2016. október) ¹		0,2 - 0,4 - 0,7	1,2 - 1,8 - 2,4
GDP (éves növekedés, %)			
MNB (2016. szeptember)	2,9	2,8	3,0
Consensus Economics (2016. szeptember) ¹	2,9	1,2 - 2,0 - 2,4	1,2 - 2,6 - 3,3
Európai Bizottság (2016. május)	2,9	2,5	2,8
IMF (2016. október)	2,9	2,0	2,5
OECD (2016. június)	3,0	1,6	3,1
Reuters-felmérés (2016. október) ¹		1,9 - 2,2 - 2,5	2,5 - 2,9 - 3,9

Van óvatosabb előrejelzés is

A GKI prognózisa

	2013	2014	2015	2016	2017
	tény			előrejelzés	
GDP termelés	101,9	103,7	102,9	102	102,7
• Mezőgazdaság (1)	115,3	113,9	87,1	110	100
• Ipar (2)	97,5	106,7	106,3	102	103
• Építőipar (3)	105,8	112,3	102,9	80	108
• Kereskedelem (4)	106,3	104,3	105,7	108	105
• Szállítás és raktározás (5)	101,0	102,4	101,7	103	103
• Információ, kommunikáció (6)	103,9	101,4	102,9	104	103
• Pénzügyi szolgáltatás (7)	95,2	97,1	99,8	100	102
• Ingatlanügyletek (8)	100,3	99,6	101,1	102	102

• Egyéni fogyasztás	100,6	101,5	102,6	104,5	104
• Állóeszköz-felhalmozás	107,3	111,2	101,9	90	105
Külkereskedelmi áruforgalom					
• Export	104,8	107	108,4	106	107
• Import	105,0	108,5	107,8	107	109
Fogyasztói árindex (előző év = 100)	101,7	99,8	99,9	100,5	101,5
Folyó fizetési és tökemérleg együttes egyenlege					
• milliárd euró	7,7	6,3	9,5	7,7	8,2
• a GDP százalékában	7,5	6,0	8,7	7,0	7,2
Munkanélküliségi ráta (éves átlag)	10,2	7,7	6,8	5,2	5,1
Államháztartási egyenleg a GDP százalékában (ESA)	-2,4	-2,5	-2,0	-2,3	-2,5

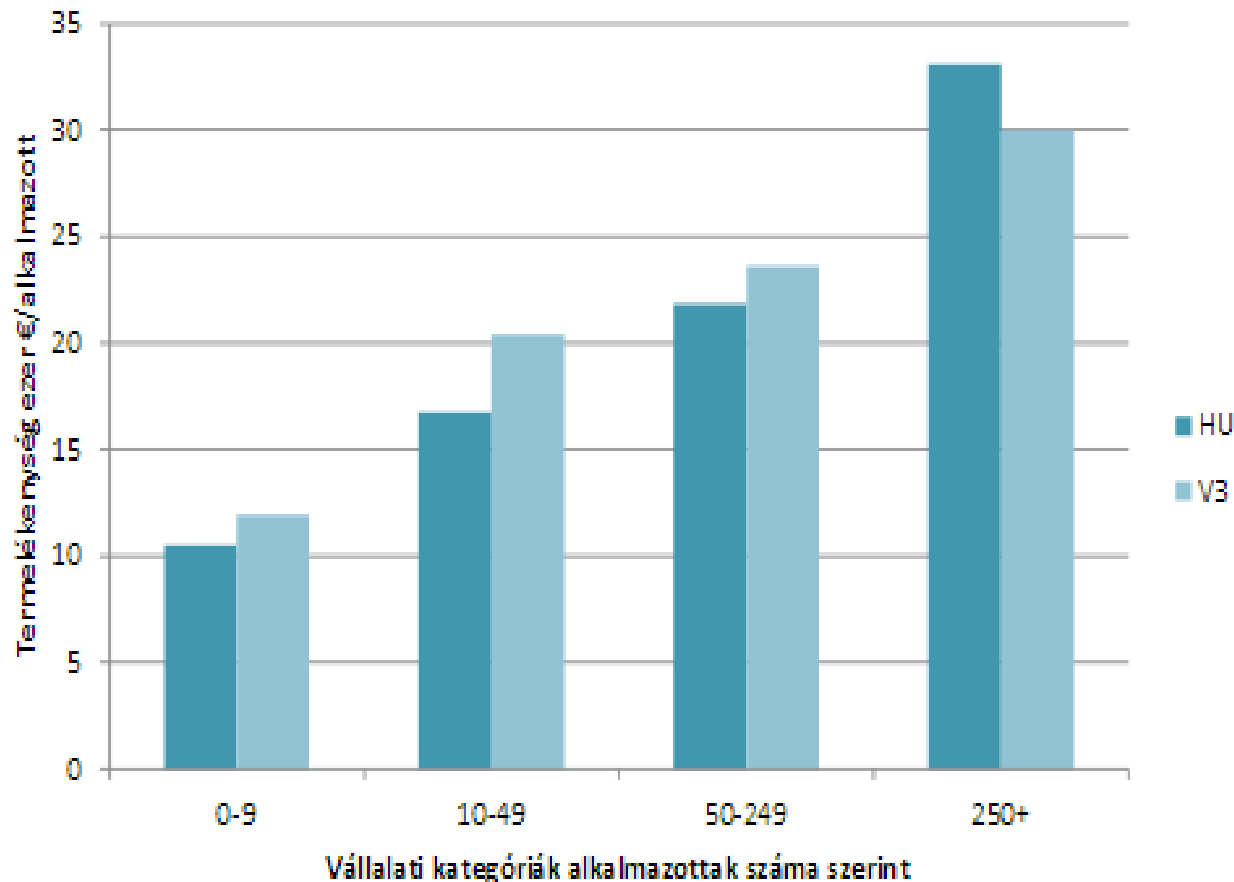
Az EBRD hasonló jövőt prognosztizál

(In per cent; EBRD forecasts as of 3 November 2016)

	Actual		Current forecast	
	2014	2015	2016	2017
EBRD Region¹	1.9	0.5	1.6	2.5
Central Europe and the Baltic states¹	3.1	3.4	2.7	3.0
Croatia	-0.5	1.6	2.3	2.0
Estonia	2.8	1.4	1.6	2.4
Hungary	4.0	3.1	2.0	2.4
Latvia	2.1	2.7	2.2	3.1
Lithuania	3.5	1.8	2.6	2.9
Poland	3.3	3.9	3.0	3.2
Slovak Republic	2.6	3.8	3.2	3.2
Slovenia	3.1	2.3	2.2	2.3
South-eastern Europe¹	1.4	2.3	2.8	3.0
Albania	1.8	2.8	3.3	3.5
Bosnia and Herzegovina	1.1	3.0	2.7	3.0
Bulgaria	1.3	3.6	2.8	2.8
Cyprus	-1.5	1.7	2.7	2.2
FYR Macedonia	3.6	3.8	2.1	3.0
Greece	0.4	-0.2	0.0	2.0
Kosovo	1.2	4.0	3.5	3.5
Montenegro	1.8	3.4	4.0	3.5
Romania	3.1	3.7	4.8	3.7
Serbia	-1.8	0.8	2.5	2.7

Ahol gondjaink vannak: (kis)vállalataink nem eléggé termelékenyek

Az egy alkalmazottra jutó hozzáadott érték Magyarországon és a másik három visegrádi ország átlagában 2014

Versenyképességi helyezésünk gyenge (és romló egy ideje)

Helyezés Európában és globálisan (zárójelben, 138 közül)

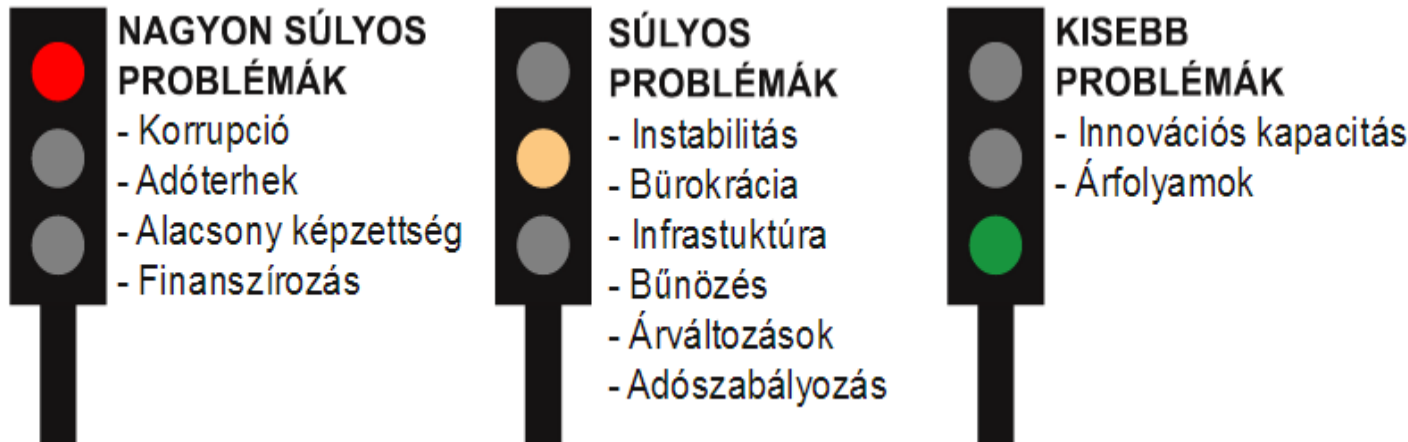
World Economic Forum, 2016

„Intézményrendszerünk és egyben versenyképességünk legnagyobb problémája, hogy a kormányzati döntések során a kivételezett vállalkozások jelentős előnyt élveznek. A kormányzati döntéshozatal nem átlátható, a tulajdonjogok tiszteletben tartása problémás és a vállalati magatartás etikájával is gondok vannak.” Kopint-Tárki, 2016

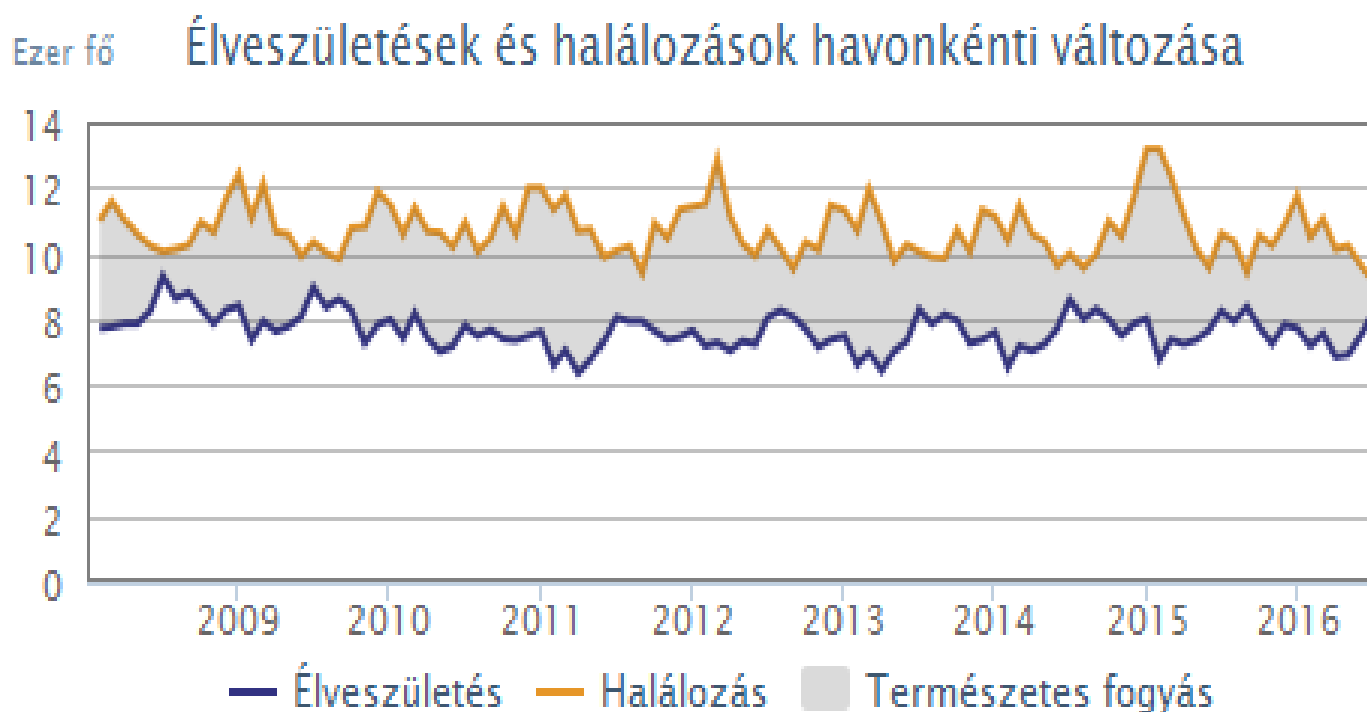
1. Hollandia (4.)
2. Németország (5.)
3. Svédország (6.)
4. Egyesült Királyság (7.)
5. Finnország (10.)

.
. .
.

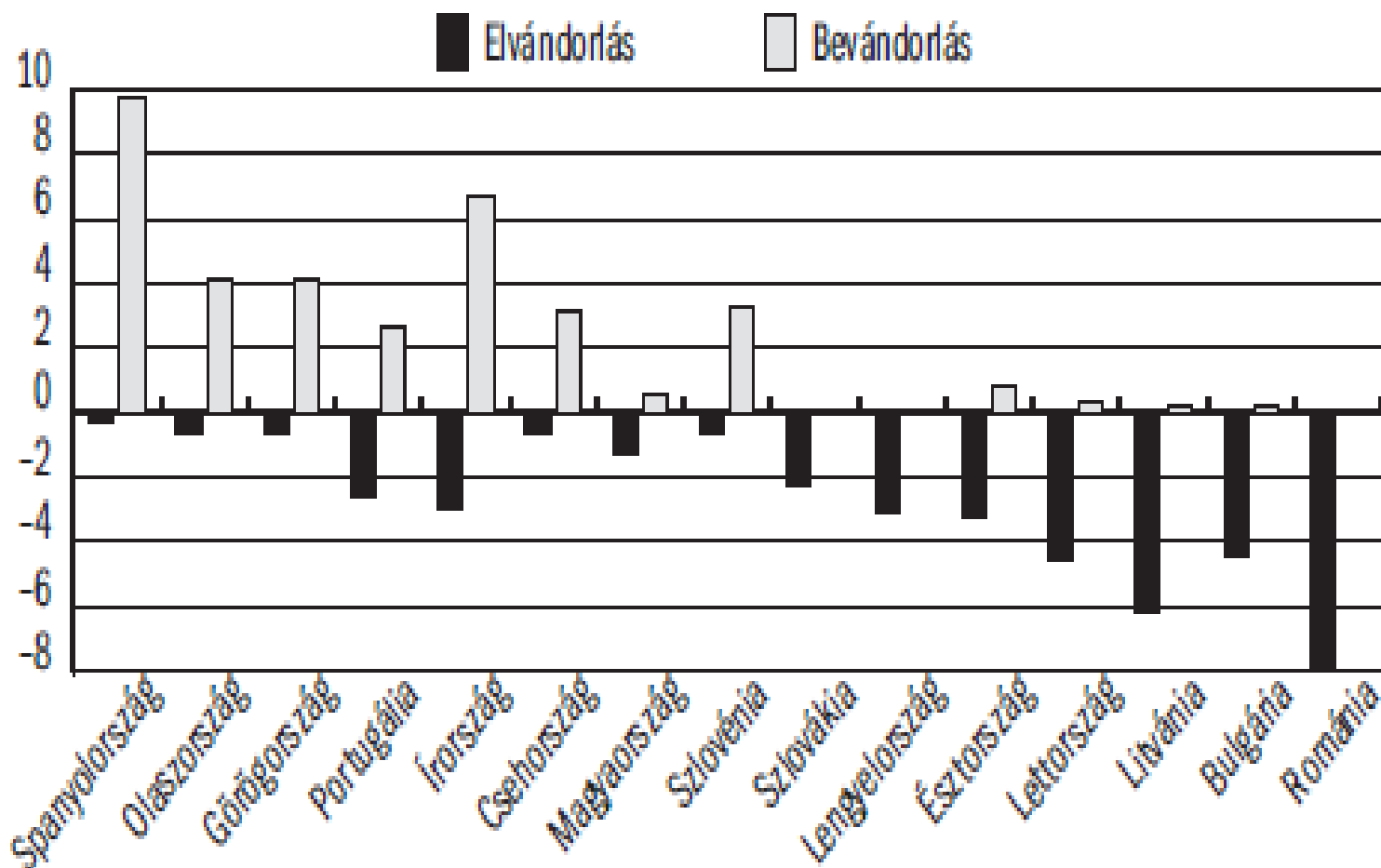
24. Szlovákia (65.)
- 25. Magyarország (69.)**
26. Horvátország (74.)
27. Ciprus (83.)
28. Görögország (86.)

A tartósan fennálló demográfiai fenyegetés: a „természetes fogyás”

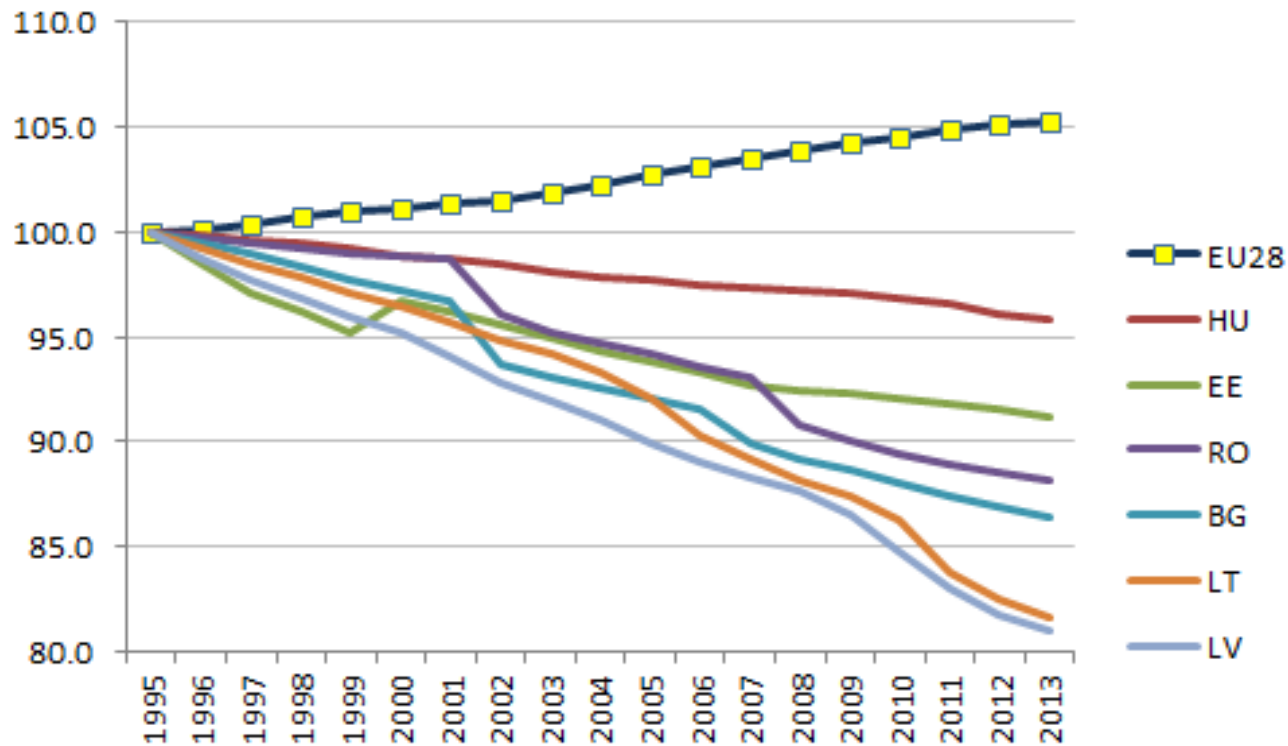

A be- és kivándorlás 2000 után: eddig még csekély a migrációs veszteségünk

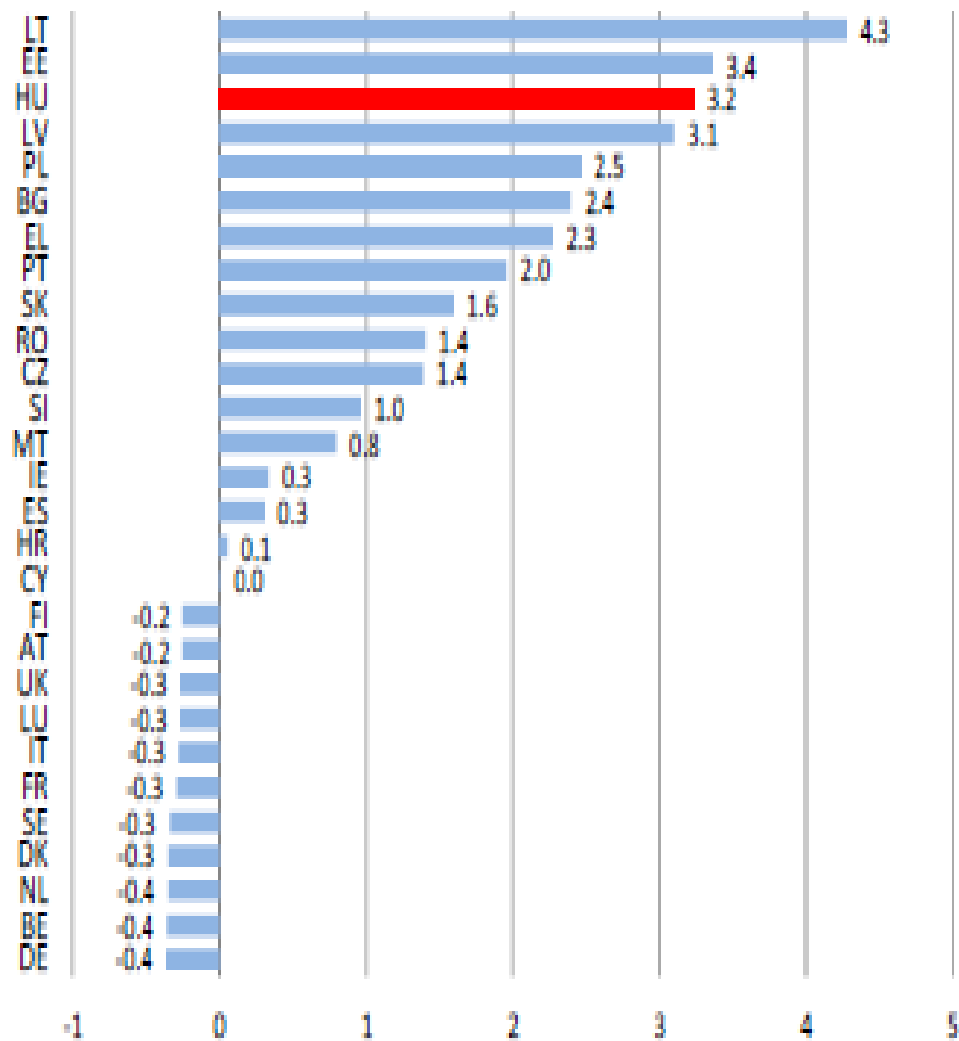
Drámai demográfiai változások indultak be a peremtérségben

A népességszám alakulása 1995-höz képest az EU-ban és néhány tagországban

Függünk az uniós támogatástól. Kérdés: lesz-e még akkora jövedelem-transzferünk, mint a 2007-2013-as ciklusban?

Nettó befizetők és kedvezményezettek, a GDP százalékában, az időszak átlagában

Következtetések, javaslatok

- Az elmúlt években kegyelmi időszak volt a *kamatszint*, a *cserearányok*, uniós *támogatások* terén.
- Brexit: puha vagy kemény lesz-e a britek távozása, Trump elnöksége: mennyire fordul befele az USA; Oroszország katonapolitikája, Kína ütemvesztése:
növekvő külpolitikai, külgazdasági, nemzetközi pénzügyi kockázatok
- Keményedő *erőforrás-korlátok* , főleg a munkaerő nagysága és minősége, demográfiai kihívások miatt
- Gyors piaci változások, átrendeződések várhatók: *ipar 4.0*. Mind fontosabb a *piacismeret*, *rugalmasság* és *manőverképesség*